

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Pro festo circu[m]cisio[n]is domini.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

De circuncisione domini De venie

stos mirabilis affecti ad videndum chris: loquens ad inuicem di. Transfamus vobis bethleem: et videamus hoc verbum. istam regiam vestrum et recordationem. Nota huiusque christi stus in nazareth precipit. et in bethleem narrat. Nazareth quippe interpretatio flos: et bethleem domini panis. Cum ergo florē boni pōsit in corde: in eo chris precipit. Sed cuius fructus boni opis facit christus in eo nascit. Sed prob dolor multi faciunt abostrum. Ecce enim sunt quidē quinq̄ s̄z non paruit. Tigit enim eost lū Bede: transeamus etiam nos exēplo horū pastorum vobis in bethleem cūfratē dāuid cogitando ac recolam⁹ amādo: et incarnatiōne christi dignis horib⁹ celebrādo. Transcamus etiam abiectis carnalib⁹ eccepsētis: toto desiderio mētis vobis in bethleem lū pernā. et domū panis vivi: non manufactaz sed eterna in celis: et recolam⁹ amādo q̄a verbū caro faciūt illuc carne alcendit: ibi est sedet in dextera patris. Illuc eū tota virtutū instantia sequimur: et sollicita cordis ac corporis castigatione p̄curem⁹ ut quē illi in p̄sepio videre vagientē: nos in patris sollio mereamur videre regnāte.

Sc̄da cōditio est vigor realis executōnis: exequendo se diligenter affectionem boni: positiōne p̄ractinatione. Ideo dicit quod venerant festinantes in bethleem. Ecclesiast. v. Ne tardes converti ad dñm. tē. **T**ertia est trigo carnis macerationis. Hā sic ut dicit Job xviiij. Nos inueniūt in terra suauiter viuentē. Unde pastores inueniēt iesū perū p̄missū inuolutū: et positū in p̄sepio. iuxta verbū angelī dicentis ad eos. Et hoc vobis signū: Inuenietis infantez pānis innosuitū et positū in p̄sepio tē. Lū aut euz iuuenient et adorant: reuerentur cuius gaudio: quia qui per contemplationē ducitur ad agnitionem diuine bonitatis: iocundus redit ad exercitū vite actiue. Nos igit̄ p̄missū testam̄ queramus in humilitate cordis et in simplicitate cū pastore ib. Et certe si pastores illos sp̄ualiter imitemur: iezus natū inueniemus in cordib⁹ n̄is: sicq̄ dice reporterim⁹ quod verbā caro faciūt est habitant in nob̄. Sicut ergo dicit Beda in omel. Nos que dicta s̄t de salvatore nostro ple na dilectionē festinam⁹ amplecti: et hec in future p̄fecte cognitionis vnu comprehendere valeamus. Amen.

Pro festo circuncisiōis domini.

Uocatū est nōmē eius iesus. Luke vi. Solennis est et celebris dies hodiernus. Cum ppter octauā natiuitatis. Cum etiā ppter signaculū circuncisiōis qd̄ hocē chris suscepit. Cum etiā ppter p̄mulgationē sui nois. de q̄ euangelium dicit Vocatū est nōmē ei⁹ iesus. vocatū dicit: nō imposicū. A deo imposicū fuit hoc nōmē: h̄i p̄ angelū denūcia tū marier ioseph: et p̄ eos alijs diuulgantū. Sic at dīc Tho. i. iii. pt. q. xxvij. Nota q̄ aliquid imponunt diuinit̄: p̄ signat aliquid gratutū donū eis dimitus datū. sic Ben. viij. dicit dñs abrae. Appellaberis ab ip̄a q̄ patre multaz ḡtū constitūt te. Et mat. xij. dicit̄ est petro Tu es petr⁹ et sup̄ hac petrā edificabo ecclēsiā meā. Quia ergo christo hoc ḡtē munus collatū erat ut per ip̄m oēs saluarent. **J**ō p̄uenient vocatū est nōmē eius iesus. i. salvator. Sunt quippe plures nōmēs p̄ dñi salvatoris. Tamē p̄nū tria ipsorū specialis contēntur: plabi⁹ mur. quoq̄ significatio maxime nobis explicat ea que nostre salutis p̄ueniunt: et ipsi deū significat ut subsistens est in virtutē natura. sc̄z Emanuel: Christus: Iesus.

Primū est nōmē admirande celitudo nūs. Emanuel. **S**econū est nōmē venerande sanctitudis nūs. Christus. **T**ertiū est nōmē desiderande dulcedē nūs. Iesus.

Primū est nōmē admirande celitudo nūs. Emanuel. Et hoc est hoc nōmē emānuel. de quo Esa. vij. Glocabit nōmē eius emanuel. qd̄ signat illa sup̄admirabilem vniōnē deitatis et humanitatis in persona dñi salvatoris. Emanuel enim interpretatur nobisc̄ deus. vñ nobisc̄ diuinitas. Et aut deus ipse p̄ natuitatē suaz tripalem nobisc̄ triplici p̄sencia.

Prima est p̄sentia personalis vniōnis.

Sc̄da est specialis p̄mittionis

Tertiā est sacramentalis refectionis

Prima ē p̄sentia personalis vniōnis: per quā sic specialis nūs nobisc̄ est deus q̄ nō illo mō cū angelis

rāda scitudie nois' chri

fo. XVIII

Heb. ii. Nūc̄ angelos apprehendit: s̄z se/
men abrae. Unde si vis. s. ier. de aduentu
in tertia p̄ncipali p̄deratione

Scd̄a ē presentia speci

alīsp̄tiationis. Nūc̄ enīz promptior est
ad miserandū m̄bis q̄ ante christi incar/
nationēz nativitatē. Est q̄ speciali mō no/
biscū q̄ nūc̄ tpe gratie sum'. Enīz quē modū
nō erat cū h̄is q̄ in tpe veteris testamenti
fuerūt. P̄omp̄tus em̄ facilius ac copiosi
us nūc̄ p̄cedit misericordia p̄ccōrib⁹ ad deūz se/
quertentib⁹. Juxta illud Esa. clx. In tpe
placito exaudiui te: et in die salutis auxilia/
tus sū tui. Qd̄ expōit paul⁹ de tpe gratie
q̄. Lox. vi. dī. Ecce nūc̄ tps acceptabili et
ce nūc̄ dies salutis. Nūc̄ q̄ p̄ce li leudor⁹ sa/
tisfactione p̄t alīqs̄ dei mīaz obtinere q̄
tpe veteris legis. Et hoc est p̄ture ill⁹: ac/
ceptissime oblationis, quā feit cb̄s de se
ipso p̄ oībus. Heb. ix. Sanguis cb̄t qui
p̄ sp̄missiōnē semetip̄m obtulit imaginariuz
deo patr̄i: emundabit cōscientias mīaz ab
operib⁹ mortis. Possimus igit̄ dic̄ il
lud ps̄ Dñs p̄tū nobiscū: suscep̄, nōster
s. ad misericordiam: deus iacob⁹

Tertia est presentia sa

cramentalis ref̄sonis, q̄ quā sic est cum
nobis christianis q̄ nō cū infidelib⁹: Iō
dicit dñs matt. vlt. Ecce ego vobis suz
vloz ad p̄ summationē seculi. Et vide deuo/
te inextimabile ch̄i charitatē. Qd̄ em̄ de
nostra sumptis humanitate totū p̄ nobis
obtulit: totū q̄ nobis reliquit p̄ anima/
tū refectione.

AEccl̄u est nomē venerāde sancti/
tudinis, sc̄z hoc nomē christus, de
quo Lu. q̄. Natus est vobis hodie
saluator q̄ est ch̄ist⁹: tc. Et dicit nomen ve
nerāde sanctitudinis: q̄ significat illā p̄fes
tissimā et plenissimā gracie vngionēz san
ctitatē que fuit et est in alia christi. Ch̄ist⁹
en̄ interpretat vncutus. Dic̄it aut̄ dñs ip̄e
christus q̄ antonomasiā: q̄ summus rex:
summus propheta: summus sacerdos. Iste
en̄ tres p̄fone antiquitus inungebant et
christi dicebant. Unde christus non ē no
men p̄prium sed appellatiū, appropriatuz
en̄ ip̄i deo p̄ antonomasiā. Ab hoc aut̄
nomine dicimur christiani. qn̄od nomen p̄
mo ab apl̄is et discipulis fuit introductuz

apud antiochiam: vt dicit in li. Ecclesiasti
ce histore. antea aut̄ discebātur discipuli.
Quia ḡognit̄ debet esse consonaz rei vt
probatur. xxi. dist. c. Cleros. et extra de p
bendis et dignitatib⁹. c. Lutz sedm. Ideo
opoz̄t vt qui christiani dicunt̄. christū im/
ten. Hinc est q̄o scribit̄ extra de sacra vñ/
ctione. c. Conuenisse. A christo christiani
dicunt̄: vt quasi vñct̄ diriuēt ab vincō: vt
omnes curgāst̄ in odorem vnguentoz. Il
lius cuius nomen est oleū effusuz. Et Au
gusti. li. de doct. christi. Et sacramēto vñ/
ctionis: christianoz oīm vocabulū desce
dit: quod nomen ille frustra sortit̄ qui ch̄is
stū minime imitat̄. Ir̄ Aug⁹. Christian⁹
iusticie bonitatis: pudicicie: castitatis: pa
tientie: humilitatis: innocētie: pietatis ē
nomē. Et tu illud quō tibi defendis et vñ/
dicas: cui de tā plūmis reb̄ nec pauca sub/
sistūt. Christian⁹ vere est ille qui nō noī
tm̄ sed erā oīe est. Hec Aug⁹. Vñ et ipse
christ⁹. Jo. xiiij. Exemplum dedi vobis vt
quādmoduz ego feci: ita vos faci. In
mysterio aut̄ suc circūcisionis dedit nobis
triplex exemplū salvare q̄bū unitari debēt.
Primum ē sectāde obediencie et būlitatis.
Sedm ē tolerāde angustie et pēnitatis.
Tertium ē resēcāde malicie p̄auitatis.

Primum ē exemplū et c.

In hoc videt̄ q̄ legēz seruauit. circāclus
sc̄z octaua die sic̄ p̄ceptū erat in lege. Gal.
iij. Vñt̄ deus filiū suū factū sub oīe.

Sedm ē exemplū tolerā

de angustie et penalitatis. Tunc em̄ cepit
p̄ nobis p̄p̄i et sanguinē suū fundere. i. Pe
tri. iiiij. Ch̄io in carne passo et vos eadē co
gitatione agnāmī.

Tertium ē exemplū se secā

de malicie p̄auitatis. Quia em̄ circūci
di corporaliter voluit: docuit̄ nos spiritua
liter circūcidī debere. Rhoīn. ii. Circūci
cio cordis in spiritu non littera. cuīlaus
non ex hominib⁹ sed ex deo est. Facta ē
autem huiusmodi circūcis̄o die octaua.
Per octo quippe dies intelligere possum⁹
octo p̄siderationes q̄ sunt q̄s̄ octo lumia/
ria siue dies spirituātes quibus agnolit̄
tur q̄p̄ilis q̄p̄ericulosus et q̄detestabilis.

LL 2

¶ Ver. de circūcisione dñi De desi

Lis est status petri. Qui em̄ h̄mōl considerationib⁹ attētē & diligētē invigilat: per vñā quāq̄ eaz vñā magnā dīc facit ad p̄ficiendā & attingendā spūale aie circūclio nem a peccato & omni macula tē.

Prima est cōsideratio turpissime vñl̄tar⁹ que sez est in ania per peccatum. Hiere. q̄. vñl̄ facta es nimis. et hoc p̄ petm̄.

Seconda est cōsideratio m̄lerrime seruitus. Joan. viii. Qui facit peccatum. seruus est peccati. glosa. i. diaboli.

Tertia est cōsideratio certissime mortalitatis. Ps. Quis est homo qui vivet & n̄ videbit mortē: quasi dicat: nullus.

Quarta est cōsideratio varie instabilis. Job. xiij. Num̄ in codē statu p̄ma net. et Eccl̄. ix. Nequit h̄o finē suū r̄c.

Quinta est cōsideratio diuinē severitatis. s. in finali iudicio. Hebre. x. Horren dum est incidere in manus dei viventis.

Sexta est cōsideratio ifernal acerbitas. Matth. xxij. Ibi erit flet⁹ & stridor dētiū.

Septima est cōsideratio amissi felicitatis. Bern. Ve ve ve vapor: est ad modū parens q̄ eterni felicitatis aditū inf⁹.

Octava est cōsideratio of̄i (cludit). Octo m̄lestatas. Deut. xxiij. Deū q̄ te genuit dereliquisti & oblit⁹ es domi creatoris tui tē.

Tres p̄me cōsideratiōes inducere debent ad secundā dī petrō sive pudorez. Lū em̄ hō necessario sit mortalitatis & p̄ petm̄ fiat seruus diaboli & ei filius in turpitudine peccati: miseri debet secundari p̄petm̄ cōmittere vel cōmisile. Tres autē sc̄antes inducunt ad timorem. Vlt̄ em̄ tuhere h̄z petrō si cōsideret q̄instabilitas sit ei⁹ vita & incert⁹ exitus in quo necessario habet & comparere coram sumo iudice/recepturus pro peccatis sententiā damnatiōis erit nemisi penitentiā vñgam egerit. Huc autē ultime inducere debent ad diuinum amorē. Quis em̄ non inflāmetur ad amorem dei si cōsideret quamra sit felicitas quam diligētib⁹ se reprimisit: et quamra est suauitas & dulcedo ipsius diuine m̄lestatis. iuxta illud q̄ magna m̄lētudo dulcedinis tue domini ne quam abscondisti timoribus te. Et his autem tribus que sunt pudor: timor: et auctoritatis peccatorum purgatiua & anime circūscissa.

Tertiū est nomen desiderande dum cediniſ. s. hoc nomen Iesu. de q̄ dicunt p̄ba pp̄ita Glocati⁹ est nomen eius iefus. qd nomē sit̄ desiderabilis men nre salutis opationem. Ḡn Battij. angelus dicit ad Joseph. Vocabis nōm̄ eius iefus. Ipse em̄ saluū faciet p̄petm̄ suū a petis eoz. Hoc est itaq̄ nomē mire dulcediniſ. Richar. de sc̄to vie. Iesu est noy men dulce: nomē cōfortas p̄tōrem et bēsp̄i. q̄ iefu esto m̄bi iefus. Bern. Si scribas/ non sapit m̄bi nisi legero ibi iefum. si disputes ac 2feras/ ni sapit nisi sonuerit ibi iefus. Idē. Jesu dulcis memoria dās vñl̄pa cordis gaudia. sed sup̄ mel & oia ei⁹ dulcis p̄stia. Hec ille. Nō mir⁹ est si dulcissimus nob̄ est hoc nomen iefus & reuerendū. In eo em̄ fundat totaspes nra q̄ triplex ē

Prima est sp̄s venie. Secunda est sp̄s gratie. Tertia est sp̄s glorie.

Vixia ē sp̄s venie. Quis em̄ peccator: nō timeat nomē diuinē potestie. q̄s audet sustinēre dñm vñtrionū. sed

Octava est cōsideratio of̄i (cludit). Ecce iefus dulce refugium in quo exinanitur m̄lestatas et dulcescunt potestas. i. Joan. q̄. Scribo vobis filiolū n̄di q̄m remittetur vobis petrā vñtra ppter nome ei⁹: q̄ ad uocatū habem⁹ apud patrē Zelū chm̄ tē.

Secunda est sp̄s gratie. Mirabile p̄istoriū: petrō penitens p̄lōrat & postulat: fili⁹ interpellat & imperat: pater cōdonat: & sp̄sstitus m̄ter letificari testimoniu⁹ p̄bēs / missiōnis petrō. Jōn̄ dī: Act. xxiij. Ablue petrā tua inuocaro noī iefu. Sicut itaq̄ sc̄teri dulcis ē fons aq̄ viue: sic petrō noī petrō dep̄sso dulce est nome iefu.

Tercia est sp̄s glorie. Joan. i. Gratia & veritas per iefum chris̄tūm facta est. Triplēc autē sp̄m grē exp̄ritur anima in nomine Iesu.

Prima est sp̄s grē illūminatiue. Ad inuocatiōne em̄ & meditatione noīs iefu illūmīnat intellect⁹ nō solū sufficie ten⁹ aut verbo folijs: sed sensu sive smia⁹ medullis.

Seconda est sp̄s lux vera q̄ illūminat oēs hominē venientē i hūc mōdū. In h̄s iūdē p̄ies antiq̄ p̄ meditationē & p̄ceptatiōez studen-

tes & n̄ in mortuis līris: diuinis mysterijs se

derā. dulcedie nōis ieuſu . Fo. xix

mirabilē erudit̄. Eſtu q̄o te a ſtra ſub/
traxeris z ad alra ſuſtuleris z ad ieuſu te
conuerteris tanta magis recipies lumen
ver̄. In cui⁹ mysterio diſcipuli Dat. xvij
in monte ſup̄cilio leuantes oculos nem̄
nē viderūt nūl ſolū ieuſu. **S**ecunda eſpes
ḡte inflāmat̄ q̄r̄ Bern. Per nomen
dñi venit ad dilectionē z fruitionē. Et id
b̄r̄ Lān. j. Oleū effusum nomen tuū: ideo
adoleſcentule dilexerunt te n̄m̄is. q̄r̄ vīc̄
iſe aie de nouo in p̄nia laborates q̄ adoleſ-
centule diecum ardentissime exatant̄ ḡ no-
men ieuſu in amore ei⁹ ad currendū post di-
lectum. **T**ertia eſt ſpes ḡte corroborati-
tive Ro. vij. Certus ſum q̄ neq̄ moſ m̄
q̄ vita r̄c̄. poterit nos separare a charita-
te dei q̄ eſt in ch̄ro ieuſu. **E**n Act. xij. Aga-
bus p̄p̄la tulit zona pauli z alligans ſibi
manus z pedes ait. Hec dicitur p̄ficitus.
Uirum cui⁹ eſt zona hec ſic alligabitur in/
dei in hieſtū r̄c̄. et ſequit̄. R̄dit̄ paul⁹ et
dixit. Ego non ſolū alligari ſed z dñi pa-
ratus ſum in hieſtū p̄ter no men dñi ieuſu
ch̄ri z. Et certe q̄cumq; letat̄ in dñi ſu-
pauegas p̄ diuitijs /asperitas p̄ delitij /et
vilitas p̄ honorib; reputat̄ ei. cunctaq; illi
ſupplicia p̄ nomine ieuſu dulcia ſunt. **E**n
Act. v. Ibiſt̄ ait gaudētes a p̄ſpectu co-
ſili⁹ q̄m digni habit̄ ſunt p̄ noīc ieuſu conu-
meli p̄ti. Sed hanc dulcedine non ſen-
tunt miseri p̄t̄ores in p̄t̄o delectatione
q̄r̄etes: q̄r̄ em ieuſu humilia q̄rit. id ſup̄bo
nō placet. et q̄r̄ oīa mundana p̄temp̄it: id
non placet auaro. z ſic de p̄t̄is alijs ſed ſa-
pit aī ſancte charitate feruide q̄ cum p̄p̄be
ta Abacuk. ij. dicere p̄t̄. Ego aut̄ i dñi
gaudebo z exultabo in deo ieuſu meo. ſ. z n̄
in alio. Semper itaq; de dulci nomine ieuſu
aliquid eſt mēorie cōmēdādū q̄d ruminatuz
dulc̄ pafcat z audiūs appetitum allicit
Heb. xij. Aspiciam⁹ in auctoritate fidei z co-
ſumato re ieuſu q̄p̄poſito ſibi ḡaudio ſuſti-
nuit crucē ſuſtione conēpta. Semper igit
aliq; hora diei cogitanda ſunt dñice paſſio-
nis inſignia z nomis ieuſu dulcedo vi mēs
bis ibura inde pcedat ad ſalutaria verba
q̄r̄ Dat. xij. Bon⁹ bō de bono theſauro
cordis ſui pſert bona Bon⁹ pſecto theſau-
rus in corde bois eſt nomen ieuſu. Et dum
q̄s ſic nomen ieuſu meditat̄: iſtatim eū pſen-
ſem ſentit. Juxta illō Exo. xx. In oī loco

in q̄ fuerit mēoria noīs mei veniā. Dñi eti-
am in tribulatione polle⁹ ak̄is nomen ieuſu
ſi inuocat̄ z devote meditat̄: ſtatim pſola-
tionē ſentit. Ps. Proregā eū qm̄ cognom̄
nomen meū. Hec aut̄ dictat̄ dſcedā: nō ſit
intelligenda de hoc noīe ieuſu q̄ritū ad ſo-
nū vocis /vel enī quātū ad ſras ſcriptas:
ſed inquantū eſt ſignatū deit̄ bois ſaluſ
toris mādi. Bern. Lū ieuſum nomino ho-
minē mīlī ſpono mīlē humile ſobrium beni-
gnū: caſtū: miſericordē z oī denuo bones
ſtate ſp̄cū: q̄ et ſuo me ſouet exēplo z ro-
borat adiutorio. exatit̄ ei torp̄e meū ieuſu
de⁹ z bō. Hec Bern.

Tertia eſt ſpes gl̄ie. quia
ſic b̄ Act. iii. Non eſt aliud nomē ſub ce⁹
lo datū boi⁹ in q̄ nos op̄oneat ſaluos ſie-
ri. Hoc eſt ḡnomē ḡliofū ſp̄ter ſpem
iſtā gl̄ie. Ieuſu eī ſaluator interpr̄at̄. Eſt
itaq; nomen ieuſu nomen valde mirabile q̄
q̄d ſignat verbum dñi factū: z in q̄ ſalus
eterna ſperat̄: de q̄ dicere poſſum⁹ illō p̄. **L**

Dñe dñs nr̄: q̄admirabile eſt nomen tuū
in vniuersa terra. Mirabile inq̄nā angel⁹
z hominib; z oī creature. Eſt em mirabil
hui⁹ noīs gloria in terra. i. regione viuen-
tiū ſez in celo. Eſt mirabil hui⁹ noīs grā
in terra pegrinantiū. Eſt mirabil hui⁹ noīs
minis iuſticia in terra morientiū z pereiū
tiū. H̄o b̄ paul⁹ Phil. ii. In noīc ieuſu oī
geni ſelectas: celeſtiū: terreſtriū: z ifernorū
ibidē. Dedit illi nomē qđ eſt ſup̄ oī nomē
Tā venerabile eſt nomen ieuſu q̄ apl̄s dīc
Col. iiij. Oē q̄d uigilat̄ i ſybo aut̄ i oīc
in nomie dñi nr̄ ieuſu ch̄ri facite. Optimum⁹
eſt itaq; ut quiescēt̄ verbi z oī ſp̄m ſuſtium
ſit ieuſu pariter z finis. **E**n ſeccaſia i oī ſo-
nū fine coit̄. H̄o dñm nr̄ ieuſu ch̄m.
Oī ſp̄m nomē ieuſu exaltatiū ſup̄ oī ſp̄m
tr̄iophale nomē. O gaudiū ſaḡo ſy. O leti-
cia iuſtor̄. O pauor infernoz. In te om̄is
ſpes venie. In te oī ſpes ḡte. In te oī ſpes
gl̄ie. Noī ſp̄merito de ſaluatorie d̄r. q̄r̄
voctū eſt nomen ei⁹ ieuſu. Hoc itaq; no-
men tot̄ affectib; veneremur. In eo ſpem
nr̄am ponam⁹: yr̄ in ei⁹ veritate p̄t̄o ſy ve-
niā: del̄ ḡfam: z gl̄iam ſequamur ſemp̄i-
tēram. In qua eo preſtantē viſeblis ipſe
ieuſu oī dulcedine plonifissim⁹: Amē,

CC 3